

Vergaderjaar 1984–1985

18 750

Regelen ter bestrijding van ongewenste ontwikkelingen die zich bij de handel in effecten voordoen (Wet effectenhandel)

Nr. 3

MEMORIE VAN TOELICHTING

1. Algemene overwegingen

Nederland is van oudsher een land geweest dat grote vrijheden kent op het terrein van de handel in effecten. De enige wettelijke basis voor overheidsbemoeienis met het effectenwezen bestaat, naast enkele specifieke regelingen die beperkte deelterreinen bestrijken zoals de Wet toezicht kredietwezen (1978 Stb. 255), uit de Beurswet 1914 (Stb. 445). De Beurswet 1914 regelt het toezicht van de Minister van Financiën op de effectenbeurzen (thans de Amsterdamse Effectenbeurs en de European Options Exchange). De Beurswet 1914 is evenwel sterk verouderd en aan herziening toe. Daarnaast kan nog worden gewezen op de Beschikking Beursverkeer 1947. Deze beschikking verbiedt dat behoudens een ontheffing koop en verkoop van effecten plaatsvinden anders dan door tussenkomst van de leden van de Vereniging voor de Effectenhandel. De Beschikking Beursverkeer 1947 is gebaseerd op de Wet afwikkeling geldzuivering (Stb. J 53) en is in feite niet effectief omdat aan de geldzuivering van na de oorlog thans geen argumenten meer kunnen worden ontleend om aanvragen voor een ontheffing te weigeren. Het ligt in mijn voornemen de beschikking op een nog nader te bepalen tijdstip bij ministeriële regeling overeenkomstig artikel 23 van de Wet afwikkeling geldzuivering in te trekken.

Het voorgaande is de reden dat thans een geheel nieuwe wetgeving op het terrein van het effectenwezen in voorbereiding is. Deze wetgeving zal het beurswezen en de handel ter beurse omvatten, de handel in effecten buiten de beurs alsmede de bemiddeling in effecten en de uitgifte van effecten. Een van de uitgangspunten vormt daarbij dat het beleggend publiek erop moet kunnen vertrouwen dat diegenen die effecten aanbieden, hetzij bij uitgifte, hetzij nadien en als uitgever of verkoper of wel als bemiddelaar, aan redelijke eisen voldoen van o.m. informatieverstrekking, deskundigheid, betrouwbaarheid en bedrijfsvoering. Aan het publiek dient zodanige informatie ter beschikking te worden gesteld dat het zich een redelijk beeld kan vormen van de aard van het aangeboden en de risico's die men loopt. Geconstateerd moet worden dat het huidige wettelijke instrumentarium inadequaat is om te bereiken dat deze elementaire eisen worden vervuld. Bij de handel ter beurse bestaan wel waarborgen op de bedoelde terreinen. Dit vloeit voort uit zowel privaatrechtelijke regelingen die de beurshouders met hun leden en de uitgevende instellingen waarvan de effecten zijn genoteerd, hebben getroffen als uit het toezicht dat de

Minister van Financiën op grond van de Beurswet 1914 op deze beurzen uitoefent. De handel buiten de effectenbeurzen in niet genoteerde fondsen is echter feitelijk geheel vrij.

Ondanks de sterk verouderde en gebrekkige wetgeving op het effectengebied en de dientengevolge in de praktijk bestaande vrijheid, hebben zich in ons land afgezien van misstanden bij een aantal beleggingsinstellingen in de jaren 65-70, jarenlang slechts op beperkte schaal misstanden voorgedaan. Het bestaan van de Beschikking Beursverkeer 1947, die ertoe leidde dat een groot deel van de handel in effecten (genoteerde en niet-genoteerde) geschiedde door tussenkomst van een lid van de Vereniging voor de Effectenhandel, zou daarvoor een verklaring kunnen zijn. Hoewel met het aflopen van de geldzuivering het bepaalde in de beschikking in de praktijk niet meer afdwingbaar is, heeft bij het publiek jarenlang de gewoonte bestaan de beschikking na te leven. Zo konden deze beschikking en de daaruit voortvloeiende dominerende rol van de leden van de Vereniging voor de Effectenhandel tijden lang het beeld van het effectenwezen bepalen.

Recentelijk is echter in het beeld een duidelijke verandering gekomen. Mede onder invloed van de stringente regelgeving in de landen om ons heen (voor een kort overzicht zij verwezen naar paragraaf 2), en de groei van de internationale handel in opties, (goederen-) termijncontracten, participaties in onroerend goed en wat dies meer zij, wordt Nederland de laatste jaren geconfronteerd met steeds meer instellingen en personen die het publiek benaderen met velerlei beleggingsaanbiedingen. De afgelopen twee jaren zijn door mijn departement alleen al in de sfeer van de goedentermijnhandel ruim 300 bedrijven geteld die zich door middel van advertenties in de diverse media tot het publiek hebben gewend (deze telling is een totaal van het aantal in deze branche opererende bedrijven; van deze bedrijven is naar uit informatie van de Centrale Recherche Informatiedienst blijkt, het overgrote deel dubieus). De effecten en andere beleggingsobjecten die worden aangeboden, worden vaak niet verhandeld op een beurs in Nederland of elders in de Europese Gemeenschappen. Tevens blijkt het veelal te gaan om personen en instellingen die juist Nederland kiezen als vestigingsplaats vanwege het gebrek aan regelgeving. Uit contacten die mijn departement heeft met toezichthoudende instanties in het buitenland blijkt dat de vestiging in Nederland veelal wordt gebruikt om zich mede tot het publiek in de desbetreffende andere landen te wenden en de regeling daar te ontduiken. Juist deze aanbieders deinen niet terug voor intensieve en agressieve wervingscampagnes, vaak ondersteund door suggestieve informatie waarbij hoge winsten op korte termijn worden voorgespiegeld en de risico's worden gebagatelliseerd. Het publiek kan hiervan zeer regelmatig kennisnemen in de media. Dikwijls blijkt dan bovendien dat veelal excessieve provisiekosten in rekening worden gebracht en een onvolledige administratie wordt gevoerd. In een aantal gevallen blijken de aanbiedingen zelfs frauduleus te zijn en worden de van het publiek aangetrokken gelden in het geheel niet belegd. Aan de hand van algemene informatie van de zijde van de Centrale Recherche Informatiedienst kan het volgende worden opgemerkt. In de periode 1982 tot november 1984 zijn ruim 100 gevallen geconstateerd waarin een gegronde vermoeden van malafiditeit bestaat. Voorts gaat het hierbij naar schatting om een verworven bedrag van tenminste f 200 mln., waarvan een zeer aanzienlijk bedrag niet meer achterhaalbaar is en als verloren moet worden beschouwd. Verder bestaat in sterke mate de indruk dat het aantal malafide praktijken in aard en omvang regelmatig toeneemt; bij deze gevallen is veelal sprake van een optreden van personen met een crimineel verleden. Van tijd tot tijd baren individuele gevallen opzien in de pers.

Bij het overzien van de huidige situatie kan achteraf niet aan de conclusie worden ontkomen dat op de ontwikkelingen niet voldoende is ingespeeld. Weliswaar is een aantal jaren geleden het opzetten van een regelgeving voor het beurs- en effectenwezen ambtelijk ter hand genomen, doch de

aard en de omvang van het project brengen met zich mee dat het nog enkele jaren zal kunnen duren vooraleer een dergelijke regelgeving geëffectueerd zal zijn.

Ondertussen blijkt dagelijks hoe gebrekkig het huidige instrumentarium is om misstanden tegen te gaan.¹ De beleggers ondervinden hiervan schade; een aanzienlijk vermogen gaat voor de Nederlandse kapitaalmarkt verloren. Hierdoor dreigt ook een ondermijning van vertrouwen van het belegend publiek in het functioneren van de kapitaalmarkt, hetgeen repercussies kan hebben voor bijvoorbeeld de beschikbaarheid van beleggingsmiddelen die nodig zijn voor de financiering van het economisch herstel. Deze gevoeligheid is in Nederland extra groot omdat particulieren een relatief groot aandeel hebben in het aantal effectentransacties: op de Amsterdamse Effectenbeurs ongeveer een derde van het totaal.

Gelet op het voorgaande acht ik het gewenst dat thans op de kortst mogelijke termijn in elk geval het instrumentarium ter beschikking komt om de grootste misstanden met name die in de handel in niet ter beurze genoteerde effecten, tegen te kunnen gaan. Het vertrouwen van het belegend publiek en het aanzien van Nederland als financieel centrum zijn daarmee gemoeid.

Het voorgaande heeft geleid tot de gedachte dat niet gewacht moet worden op het gereed komen van een wetgeving die het gehele beurs- en effectenwezen omvat, doch dat vooruitlopend daarop enkele essentiële onderdelen van die regelgeving die toch reeds in het voornemen lag ten aanzien van de niet ter beurze genoteerde effecten en niet bij een beurs aangesloten bemiddelaars, versneld zouden moeten worden ingevoerd. Dit heeft zijn neerslag gevonden in de thans voorgestelde regeling. Deze regeling behelst geen bepalingen die naar verloop van tijd zouden moeten vervallen. Zij is zo ontworpen dat zij later kan opgaan in de voor ogen staande meer omvattende regeling van het effectenwezen en herziening van de beurswetgeving.

Een bijzondere plaats in het onderhavige ontwerp wordt ingenomen door de zogenaamde fondsen voor gemene rekening. Dat zijn door diverse beleggers bijeengebrachte vermogens die door iemand worden beheerd, maar juridisch niet zijn afgezonderd van het vermogen van de beheerder, zulks in tegenstelling tot beleggingsmaatschappijen. Als voorbeeld kunnen dienen de beleggingsfondsen, alsmede de «pools» voor het beleggen in onroerend goed, in goederentermijncontracten of in bepaalde al dan niet op termijn gekochte financiële waarden. Voor het goed functioneren van dergelijke fondsen zijn een deugdelijke scheiding tussen het beleggingsvermogen en het privévermogen van de beheerder van essentieel belang. Voor ter beurze genoteerde fondsen kent de Vereniging voor de Effectenhandel aparte eisen. Voor de niet genoteerde fondsen gelden geen regels. Juist bij deze constructie kunnen misstanden voorkomen en zijn deze in de praktijk ook geconstateerd. Het lag in de bedoeling van het wetsontwerp beleggingsinstellingen (Tweede Kamer, zitting 1977, 14 644) om aan beleggingsinstellingen (zowel beleggingsmaatschappijen als beleggingsfondsen) eisen te stellen ter bescherming van het publiek. Nog afgezien van het feit dat ook dit ontwerp niet alle thans gesignaleerde misstanden rond fondsen voor gemene rekening had kunnen bestrijden, is in de totstandkoming van deze regeling vertraging gekomen nu nader onderzoek in het kader van de deregulering tot het inzicht heeft geleid dat de regeling op een aantal punten te gedetailleerd is en ook in andere opzichten vanuit de dereguleringspolitiek aanpassing behoeft. Dit is de reden dat wordt voorgesteld de fondsen voor gemene rekening waarin deelneming voor het publiek openstaat en die niet ter beurze zijn genoteerd en derhalve niet aan de reglementen van de Vereniging voor de Effectenhandel zijn onderworpen, thans ook onder de bijgaande regeling te brengen. Daarbij past dan wel deze kanttekening dat het in de bedoeling ligt om, wanneer een definitieve regeling met betrekking tot beleggingsinstellingen tot stand is gekomen, de daaronder vallende instellingen van de onderhavige regeling uit te zonderen.

¹ In een advies van de Commissie voor Consumentenaangelegenheden van de Sociaal Economische Raad in 1979 aan de Minister van Financiën en de Staatssecretaris van Economische Zaken alsmede in het Rapport ombudsfunctie beleggingsaanbiedingen dat de Commissie in 1983 ten gevolge op dit advies heeft uitgebracht, dringt zij aan op een spoedige wetgeving ter bestrijding van ondeugdelijke beleggingsaanbiedingen. De thans voorgestelde regeling gaat niet in op alle elementen van het advies van de Commissie (met name niet op een colportageverbod). Bij de opstelling van de meer omvattende wetgeving voor het gehele beurs- en effectenwezen zal het advies nader worden betrokken.

2. Wetgeving in het buitenland

Nederland heeft op het terrein van de wetgeving met betrekking tot de effectenmarkten een grote achterstand in verhouding tot de omliggende landen waar een regeling bestaat voor beleggingsaanbiedingen en/of een toezicht op bemiddelaars bij effectentransacties. De omstandigheid dat in een aantal gevallen Nederland door buitenlanders wordt gekozen als vestigingsplaats voor een voortzetting van frauduleuze praktijken, mag een aanwijzing zijn voor de effectiviteit van de wetgeving aldaar. Onderstaand wordt in het kort de situatie in een aantal landen weergegeven.¹

België

- De aanbieding van effecten aan het publiek moet worden aangemeld bij de Bankcommissie; deze aanmelding dient vergezeld te gaan van een informatiedossier.
- Banken en wisselagenten hebben een wettelijk monopolie met betrekking tot de aan- en verkoop van effecten.

Frankrijk

- Voordat effecten aan het publiek mogen worden aangeboden, dient een informatiedossier aan de Beurscommissie te worden voorgelegd.
- De overdracht van effecten is voorbehouden aan de wisselagenten (een soortgelijk monopolie als in België).

Het Verenigd Koninkrijk

- Het aanbieden van effecten aan het publiek dient met de publikatie van een prospectus gepaard te gaan; alvorens tot publikatie kan worden overgegaan dient het prospectus officieel te worden geregistreerd.
- De bemiddeling bij effectentransacties is onderworpen aan een vergunning.

Duitsland

Bemiddeling bij effectentransacties is onderworpen aan een toelating door de overheid.

De Verenigde Staten

- Het aanbieden van effecten is slechts toegestaan indien deze effecten geregistreerd zijn; registratie kan plaatsvinden op verzoek van de uitgevende instelling, dit verzoek gaat vergezeld van een gedetailleerd informatiedossier.
- Bemiddeling bij transacties in effecten is slechts toegestaan na registratie van de bemiddelaar.

3. Doelstelling en opzet van de regeling

Met de Wet effectenhandel wordt gestreefd naar bestrijding van bepaalde ongewenste ontwikkelingen bij de handel in effecten. Daarbij staat een tweetal belangen voorop, te weten de bescherming van de (potentiële) belegger en de handhaving van het vertrouwen van de beleggers in de Nederlandse kapitaalmarkt.

De kern van de regeling is onderverdeeld in een drietal hoofdstukken. Deze hoofdstukken hebben betrekking op de aanbieding van effecten (Hoofdstuk II), het bemiddelen bij effectentransacties (Hoofdstuk III) en fondsen voor gemene rekening (Hoofdstuk IV). Bepalend voor de toepasselijkheid van de regeling is of de handelingen die in de onderscheiden hoofdstukken worden verboden zich meer algemeen tot het publiek richten

¹ Voor een uitgebreid overzicht zij verwezen naar een tweetal studies in opdracht van de EG-Commissie inzake de controle op de effectenmarkten in de Lid-Staten van de EEG (serie concurrentie-harmonisatie van wetgeving 1978/1981 nr. 32 en nr. 33).

dan wel tot een besloten kring. Hoewel aspecten van het individuele geval een rol spelen, zijn bij de beantwoording van de vraag of men zich tot een besloten kring wendt, de volgende overwegingen van belang:

- de groep personen tot wie men zich wendt is beperkt van omvang alsmede nauwkeurig omschreven dan wel bepaald;
- deze personen staan in een zekere relatie tot degene die het aanbod doet, respectievelijk de deelneming openstelt; dit impliceert dat er naast de financiële relatie tussen de betrokken partijen nog andere relaties aanwezig moeten zijn;
- bij de presentatie is duidelijk kenbaar gemaakt dat het ingaan op het aanbod of het deelnemen uitsluitend aan de groep personen is voorbehouden waarop de eerste en tweede overweging van toepassing is.

Zo zal er sprake kunnen zijn van een besloten kring indien de handelingen zich richten tot bijvoorbeeld de leden van kleinschalige verenigingen. Bovengenoemde overwegingen worden eveneens bij de uitleg van het begrip publiek in het kader van artikel 42 van de Wet toezicht kredietwezen betrokken en blijken aldaar tot dusverre voldoende adequaat te zijn².

De regeling is afgestemd op de bescherming van de brede groep beleggers bij wie niet de deskundigheid mag worden verondersteld om zich zonder adequate voorlichting een behoorlijk inzicht te kunnen vormen in de aard van de effecten en in de deugdelijkheid van de bemiddeling die hun worden aangeboden. De regeling behoeft naar mijn mening dan ook niet van toepassing te zijn indien de handelingen uitsluitend zijn gericht tot personen die zich in het kader van hun beroep of bedrijf met de uitgifte van of de handel of belegging in effecten bezighouden, zoals commissieairs, banken en institutionele beleggers. In de onderscheiden hoofdstukken is een bepaling met deze strekking opgenomen. In de regeling (Hoofdstuk II en IV) zijn voorts uitzonderingsbepalingen opgenomen met betrekking tot effecten die zijn of worden toegelaten tot de officiële notering aan een beurs (binnen de EG of nader aan te wijzen buiten de EG). Voor deze effecten zijn reeds ten gevolge van EG-richtlijnen³ minimum waarborgen aanwezig of zullen bij de aanwijzing van beurzen buiten de EG soortgelijke waarborgen aanwezig moeten zijn.

In Hoofdstuk III van de regeling is een uitzonderingsbepaling opgenomen met betrekking tot rechtspersonen en natuurlijke personen die zijn aangesloten bij een beurs (binnen de EG of nader aan te wijzen buiten de EG) voor zover zij aanbieden te bemiddelen in effecten die zijn toegelaten tot de officiële notering aan die beurs. Deze personen zijn in het algemeen op grond van de interne reglementsbevestigingen van de beurzen waarbij zij zijn aangesloten, onderworpen aan eisen van meerjarige beroepservaring in de bedrijfstak en eisen met betrekking tot een eigen vermogen. Voorts zijn zij, wat hun handelen op de desbetreffende beurs betreft, onderworpen aan regels die een ordelijke handel in effecten beogen te waarborgen.

3.1. De aanbidding van effecten

De aanbidding van effecten buiten een besloten kring bij uitgifte dient gepaard te gaan met de verkrijgbaarstelling van een prospectus dat voldoet aan een aantal minimum eisen. De belegger moet zich een oordeel kunnen vormen over de uitgevende instelling en over de rechten welke aan de effecten verbonden zijn. Met het aanbieden van effecten bij uitgifte wordt gelijkgesteld het buiten een besloten kring voor de eerste keer ten verkoop aanbieden van uitgegeven effecten indien effecten uit dit pakket bij de uitgifte niet buiten deze kring verkrijgbaar zijn geweest. Ook indien uitgegeven effecten worden geplaatst bij tussenpersonen en deze tussenpersonen de effecten na een bepaalde periode buiten een besloten kring aanbieden (in dit geval is er geen sprake van uitgifte en zou ook geen sprake zijn van bemiddeling) dient ter zake van dit aanbod een prospectus verkrijgbaar te worden gesteld. De voornoemde constructie komt in de praktijk regelmatig voor en zou zonder nadere regeling een ontduikings-

² Krachtens dit artikel is het behoudens een vrijstelling of ontheffing, een ieder verboden zich tot het publiek te wenden of in enigerlei vorm te bemiddelen ter zake van het bedrijfsmatig aantrekken van gelden beneden f 100 000 door anderen dan krediet- en kapitaalmarktinstellingen die onder bedrijfseconomisch toezicht staan van de Nederlandsche Bank.

³ 1. Richtlijn van de Raad 79/279/EEG van 5 maart 1979 tot coördinatie van de voorwaarden voor de toelating van effecten tot de officiële notering aan een effectenbeurs.

2. Richtlijn van de Raad 80/390/EEG van 17 maart 1980 tot coördinatie van de eisen gesteld aan de opstelling van, het toezicht op en de verspreiding van het prospectus dat gepubliceerd moet worden voor de toelating van effecten tot de officiële notering aan een effectenbeurs.

3. Richtlijn van de Raad 82/121/EEG van 15 februari 1982 betreffende de periodieke informatieverstrekking door vennootschappen waarvan de aandelen tot de officiële notering aan een effectenbeurs zijn toegelaten.

mogelijkheid kunnen bieden. Om te bereiken dat elke aanbieding van effecten als hierboven bedoeld vergezeld gaat van een prospectus wordt het volgende systeem van bepalingen voorgesteld:

- het wordt verboden in of vanuit Nederland buiten een besloten kring bij uitgifte effecten aan te bieden aan personen die niet beroeps- of bedrijfsmatig handelen of beleggen in effecten;
- het verbod is niet van toepassing indien de effecten zijn toegelaten tot de officiële notering aan een beurs (binnen de EG of nader aan te wijzen buiten de EG) of aannemelijk is dat deze daartoe spoedig zullen worden toegelaten;
- het verbod, voor zover het effecten betreft zonder beursnotering, is voorts niet van toepassing indien ter zake van de aanbieding een prospectus algemeen verkrijgbaar wordt gesteld dat voldoet aan bij algemene maatregel van bestuur te stellen regels; deze regels zullen zoveel mogelijk aansluiten bij de regels die worden gesteld aan een prospectus dat vereist is bij de uitgifte van effecten met beursnotering; naar de verkrijgbaarstelling van een prospectus dient in elke schriftelijke bekendmaking van het aanbod te worden verwezen.

Naast deze expliciete uitzonderingen op het verbod wordt ook voorzien in een vrijstellings- en ontheffingsbevoegdheid van de Minister van Financiën (zie hiervoor de toelichting bij artikel 5). Deze bevoegdheid is gewenst om zonodig onbillijkheden bij de toepassing van de regeling te kunnen voorkomen. De Minister van Financiën kan een ontheffing intrekken.

3.2. De bemiddeling bij effectentransacties

De bemiddelaar bij effectentransacties – degene die in het kader van de uitoefening van zijn beroep of bedrijf werkzaam is bij de totstandkoming van effectentransacties –, dient aan bepaalde minimumeisen te voldoen. Hiertoe wordt het volgende systeem van bepalingen voorgesteld:

- het wordt verboden zonder vergunning in of vanuit Nederland buiten een besloten kring bemiddeling aan te bieden bij effectentransacties aan personen die niet effecten plegen uit te geven of daarin beroeps- of bedrijfsmatig handelen of beleggen;
- het verbod is niet van toepassing voor natuurlijke personen en rechtspersonen en die zijn aangesloten bij een beurs (binnen de EG of nader aan te wijzen buiten de EG), indien het betreft het aanbod te bemiddelen bij transacties in effecten die op *die* beurs zijn of worden genoteerd.

Overigens brengt de gekozen formulering van de uitzonderingsbepaling met zich mee dat voor zover deze bemiddelaars hun bemiddeling bij transacties in effecten aanbieden die *niet* op de beurs worden genoteerd waarbij zij zijn aangesloten, zij wel onder het verbod vallen. Daarbij kan worden opgemerkt dat bij een beurs aangesloten bemiddelaars in de regel voor een uitzondering van het verbod in aanmerking zullen komen wanneer zij bij het bemiddelen in de desbetreffende effecten dezelfde gedragsregels in acht nemen als bij het bemiddelen in genoteerde effecten.

De Minister van Financiën verleent op verzoek een vergunning indien de aanvrager aantoont dat wordt voldaan aan een aantal bij algemene maatregel van bestuur te stellen eisen. Met deze positieve formulering en door het vooraf bekend zijn van de criteria voor de verkrijging van een vergunning wordt beoogd potentiële aanvragers een zo groot mogelijke rechtszekerheid te bieden. Tegelijkertijd behoudt de regeling de gewenste soepelheid om te kunnen aansluiten bij hetgeen in de praktijk als billijk wordt ervaren. De bij algemene maatregel van bestuur te stellen eisen betreffen de onderdelen:

- a. deskundigheid en betrouwbaarheid;
- b. financiële waarborgen;
- c. bedrijfsvoering;
- d. aan het publiek te verstrekken informatie.

Voorgesteld wordt dat de Minister van Financiën vrijstelling of, op verzoek, in bijzondere gevallen ontheffing verleent van het verbod zonder vergunning zijn bemiddeling aan te bieden. De bevoegdheid een ontheffing te verlenen strekt ertoe onbillijkheden bij de toepassing van de regeling te vermijden. Voor de verdere uitwerking van het beleid ter zake zij verwezen naar de toelichting bij artikel 6 en artikel 8. Onder bepaalde omstandigheden, genoemd in artikel 12, kan een vergunning of ontheffing door de Minister van Financiën worden ingetrokken.

3.3. Fonds voor gemene rekening

Gedurende de periode dat voor het publiek de deelneming in een fonds voor gemene rekening open staat dient een prospectus voorhanden te zijn dat voldoet aan een aantal minimum regels. Voorts zullen het publiek waarborgen moeten worden geboden dat de beheerder van een dergelijk fonds voldoet aan bepaalde eisen.

Om de doelstelling van de beschikbaarheid van een prospectus en het stellen van eisen aan een beheerder te kunnen realiseren, is het noodzakelijk een afzonderlijke regeling op te nemen aangezien Hoofdstuk II uitsluitend betrekking heeft op het bij uitgifte aanbieden van effecten. Bij een fonds voor gemene rekening is geen sprake van uitgifte. In Hoofdstuk IV wordt het volgende systeem van bepalingen voorgesteld:

- het wordt verboden zonder vergunning in of vanuit Nederland buiten een besloten kring de deelneming in een fonds voor gemene rekening open te stellen voor personen die niet beroeps- of bedrijfsmatig handelen of beleggen in effecten.
- het verbod is niet van toepassing indien de deelnemingsrechten zijn toegelaten tot de officiële notering aan een beurs (binnen de EG of nader aan te wijzen buiten de EG) of aannemelijk is dat zij spoedig daartoe zullen worden toegelaten.

De Minister van Financiën verleent, op verzoek, een vergunning indien ter zake een prospectus algemeen verkrijgbaar wordt gesteld dat voldoet aan bij algemene maatregel van bestuur te stellen regels en degene die het fonds beheert een rechtspersoon is en de aanvrager aantoonst dat wordt voldaan aan bij algemene maatregel van bestuur te stellen eisen.

- De eisen waaraan degene die het fonds beheert moet voldoen betreffen:
- de deskundigheid en betrouwbaarheid;
 - financiële waarborgen;
 - bedrijfsvoering, en
 - aan het publiek te verstrekken informatie.

Deze laatstbedoelde eisen zullen zoveel mogelijk aansluiten bij hetgeen het Fondsenreglement van de Vereniging voor de Effectenhandel ter zake voor beursgenoteerde fondsen bepaalt, en hetgeen in de regeling die op dit terrein in EG-verband in voorbereiding is, is opgenomen.⁴ Analoog aan het systeem in Hoofdstuk III wordt voorgesteld dat de Minister van Financiën vrijstelling of, op verzoek, in bijzondere gevallen ontheffing kan verlenen. De bevoegdheid een ontheffing te verlenen strekt ertoe onbillijkheden bij de toepassing van de regeling te voorkomen. Voor een verdere uitwerking van het beleid zij verwezen naar de toelichting bij artikel 9 en artikel 11. In bepaalde omstandigheden genoemd in artikel 12 kan een vergunning of ontheffing door de Minister van Financiën worden ingetrokken.

4. Implicaties van de regeling

Ik onderken dat deze wet een belasting kan inhouden voor degenen die zich met de handel in effecten bezighouden. Zij kunnen worden geconfronteerd met een verbod effecten aan te bieden (bij wijze van uitgifte alsmede ten verkoop voor de eerste keer) en een verbod zonder vergunning aan te bieden te bemiddelen bij effectentransacties. Tevens kunnen zij zijn onderworpen aan een verbod zonder vergunning deelneming in een fonds voor gemene rekening open te stellen. De regeling is echter zo opgezet dat deze belasting voor hen gering zal zijn.

⁴ Voorstel voor een richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende instellingen voor collectieve beleggingen in effecten die niet van het closed-end type zijn.

In een groot aantal gevallen wordt voorzien in expliciete uitzonderingen op deze verboden. Deze uitzonderingen zijn onder meer van toepassing voor effecten die zijn of worden toegelaten tot de officiële notering aan een beurs en voor rechts- en natuurlijke personen die zijn aangesloten bij een beurs, voor zover zij aanbieden te bemiddelen bij transacties in effecten, welke op die beurs zijn toegelaten tot de officiële notering. Daarnaast wordt voorzien in de mogelijkheid dat een vergunning wordt verkregen om bemiddeling bij effectentransacties aan te bieden of de deelneming in een fonds voor gemene rekening open te stellen. De aanvrager van een vergunning zal gegevens moeten verstrekken op grond waarvan de Minister van Financiën de aanvraag zal kunnen beoordelen. Voorts kan vrijstelling of, op verzoek, in bijzondere gevallen ontheffing worden verleend van de in de wet vervatte verboden. De criteria waarvan bij het verlenen van een vergunning wordt uitgegaan en die grotendeels zijn ontleend aan de voorschriften die in de reguliere effectenhandel worden toegepast, zijn in de wet vastgelegd. Het betreft hier onder meer de regels die aan een prospectus worden gesteld alsmede de regels ten aanzien van de effectenhandelaar en de beheerder van een fonds voor gemene rekening. Voor de reguliere effectenhandel zal de regeling naar verwachting dan ook geen of nauwelijks additionele lasten veroorzaken. Afgezien van deze lasten zal de regeling er naar verwachting toe leiden dat de effectenmarkt voor het beleggend publiek doorzichtiger zal worden zowel ten aanzien van de beleggingsaanbiedingen als van de tussenpersonen op deze markt.

Ook voor het overheidsapparaat zal deze wet een werkbelasting met zich brengen. Deze belasting zal in hoofdzaak liggen in de uitvoerings sfeer van de regeling, i.c. het opstellen van een algemene maatregel van bestuur waarin de uitvoeringsmaatregelen van deze wet zijn vervat alsmede de uitvoering van het vergunnings-, vrijstellings- en ontheffingsbeleid. Deze belasting zal binnen het bestaande apparaat op mijn departement worden opgevangen.

Onderkend moet worden dat deze wet tevens implicaties kan hebben voor de werkbelasting van het justitiële apparaat. In de eerste plaats kunnen belanghebbenden tegen beschikkingen die de Minister van Financiën krachtens deze wet heeft genomen, beroep instellen bij het College van Beroep voor het Bedrijfsleven. Er is geen aanleiding een groot aantal beroepsgevallen ingevolge deze wet te verwachten. In de tweede plaats zullen de opsporingsorganen, het openbaar ministerie en de rechter mogelijk worden geconfronteerd met gedragingen die in deze wet strafbaar zijn gesteld. Onder omstandigheden kan de regeling voor deze instanties ook tot een werkverlichting leiden. Dit hangt samen met de verwachting dat van deze wet een belangrijke preventieve werking zal kunnen uitgaan door de eisen die aan de marktpartijen worden gesteld. Na aangifte kan de plaatselijke politie proces-verbaal opmaken, na bij het Ministerie van Financiën informatie te hebben ingewonnen over een mogelijke vergunning, ontheffing of een vrijstelling. Daarnaast zal de Minister van Financiën aangifte kunnen doen wegens overtreding van deze wet. Door middel van afspraken met de opsporingsinstanties en standaardisering van procedures zullen, gezien de ervaringen die met een soortgelijke signaleringsprocedure inmiddels zijn opgedaan in het kader van artikel 42 van de Wet toezicht kredietwezen, de lasten die met deze signalering verband houden naar verwachting binnen aanvaardbare grenzen kunnen blijven.

5. Invoering van de regeling

De voorgestelde regeling grijpt met de artikelen 6 en 9 in op activiteiten die een zekere continuïteit in de bedrijfsvoering veronderstellen. Deze continuïteit is in het geding bij die personen en instellingen die voor de inwerkingtreding van de wet reeds hun bedrijf uitoefenen en die niet onder de uitzonderingen van de in de wet vervatte verboden vallen maar een ontheffing of vergunning moeten aanvragen. Deze categorie zou namelijk

bij een directe inwerkingtreding van de wet, genoodzaakt zijn het bedrijf te staken totdat op een aanvraag voor een vergunning of ontheffing uitsluitend is gegeven. Ten einde deze onbillijkheid te vermijden blijven de in de artikelen 6 en 9 vervatte verbodsbepalingen tot de eerste dag van de tweede kalendermaand na de inwerkingtreding van de wet buiten toepassing. Voor degene die in de aan die dag voorafgaande periode een verzoek om vergunning of ontheffing heeft ingediend, blijven die verbodsbepalingen buiten toepassing tot de tweede dag nadat de Minister van Financiën zijn beslissing op het verzoek heeft verzonden, zij het uitsluitend voor de handelingen waarop het verzoek om een ontheffing of vergunning betrekking heeft. In de overige gevallen werken de verbodsbepalingen van artikel 6 en artikel 9 direct op de eerste dag van de tweede kalendermaand na de datum van inwerkingtreding. De verbodsbepaling in artikel 4, zal van toepassing worden op de eerste dag van de tweede kalendermaand na de datum van inwerkingtreding van deze wet. Hierdoor behoeven emissies die voor de inwerkingtreding zijn voorzien en aangekondigd maar in de eerste maand na inwerkingtreding van de wet worden uitgevoerd, niet te worden afgelast. Aangezien een emissie in de regel geen continue-activiteit betreft, wordt een opschorting van de werking van de verbodsbepaling zoals voor artikel 6 en artikel 9 is voorgesteld niet wenselijk geacht.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 1

lid 1, onder a

In de omschrijving van het begrip effecten wordt een opsomming gegeven van hetgeen onder effecten moet worden verstaan. Bij deze opsomming is uitgegaan van de opzet zoals die is gehanteerd in de Beschikking Beursverkeer 1947. Op onderdelen is van de opsomming in de Beschikking Beursverkeer 1947 afgeweken, mede naar aanleiding van de nieuwe beleggingsvormen die sinds de inwerkingtreding van de beschikking zijn gecreëerd. Het begrip obligaties is gewijzigd in schuldbrieven. Onder schuldbrieven worden onder meer verstaan obligaties, premie-obligaties, pandbrieven, bankbrieven, deelnemingsbewijzen in onderhandse leningen en dergelijke. Het begrip depotfractiebewijzen is vervangen door rechten van deelgenootschap. Onder rechten van deelgenootschap worden naast depotfractiebewijzen onder meer verstaan participatiebewijzen, rechten van deelgenootschap in fondsen voor gemene rekening en andersoortige rechten, die elk voor zich het recht belichamen op een deel van een te beleggen of belegd vermogen. Voorts zijn de begrippen warrants en opties toegevoegd. Onder receptissen worden verstaan voorlopige stukken of ontvangstbewijzen uitgegeven ter verwisseling tegen de stukken zelf.

lid 1, onder b

In deze regeling wordt met het begrip beurs bedoeld op een officiële (van overheidswege erkende) beurs waar effecten worden verhandeld. Bij de omschrijving van het begrip «beurs» is rekening gehouden met het in artikel 7 van het EEG-verdrag vastgelegde verbod van discriminatie tussen onderdanen van EG-lid-staten. Het ontwerp voorziet in de mogelijkheid dat de Minister van Financiën beurzen buiten het gebied van de Europese Gemeenschap als «beurs» aanwijst. Hiervoor kunnen die beurzen (effecten- en termijnbeurzen) in aanmerking komen die een reglementering van de handel kennen die voldoende waarborgen biedt voor een ordelijke handel. Daarbij kan in de eerste plaats gedacht worden aan de officiële effectenbeurzen in Australië, Canada, Japan, de Verenigde Staten van Amerika en Zwitserland.

lid 1, onder c

Eén van de in de onderhavige regeling opgenomen verboden betreft het aan het publiek aanbieden te bemiddelen bij effectentransacties. Anders dan in de bestaande wetgeving op het gebied van het effectenwezen voorziet het huidige ontwerp in een omschrijving van het begrip bemiddelen. Met de omschrijving «beroeps- of bedrijfsmatig» wordt bedoeld dat het als tussenpersoon werkzaam zijn bij de totstandkoming van effectentransacties een activiteit dient te zijn in het kader van de uitoefening van een beroep of bedrijf. Deze activiteit die al dan niet als gevolmachtigde van derden kan geschieden, behoeft niet de hoofddoelstelling van het beroep of bedrijf te zijn.

lid 1, onder d

De rechten van deelneming in een fonds voor gemene rekening zijn effecten. Een fonds voor gemene rekening is geen juridisch zelfstandige eenheid. Het is een collectieve beleggingsvorm hetgeen inhoudt dat de deelnemers in het fonds hun gelden toevertrouwen aan een van hen zelf of aan een derde die deze gelden ten behoeve van de deelnemers belegt ten einde hen in de opbrengst te doen delen. Deze formulering impliceert overigens niet dat bepaalde kosten van beheer en bewaring van het vermogen hierop niet in mindering gebracht kunnen worden. De hier gebezigde omschrijving wijkt af van de omschrijving van dit begrip in de Wet op de vennootschapsbelasting 1969. De omschrijving in die wet is voor de onderhavige regeling namelijk niet bruikbaar gebleken omdat daarin het element ontbreekt dat het gemeenschappelijk vermogen niet afzonderlijk in een rechtspersoon is ondergebracht. Dit criterium strekt ertoe het fonds te onderscheiden van bij voorbeeld de beleggingsmaatschappij. Daarnaast bevat de Wet op de vennootschapsbelasting het element dat de deelgerechtigdheid in het fonds moet blijken uit verhandelbare bewijzen van deelgerechtigdheid; dit element is voor de voorgestelde regeling niet relevant.

Artikel 2

Rechten op overdracht op termijn van zaken die plegen te worden verhandeld op een termijnbeurs, zoals rechten op goederen en op financiële waarden, worden voor de toepassing van deze wet met effecten gelijkgesteld. Onder rechten op overdracht op termijn worden verstaan termijncontracten. Gelet op het voornemen ongewenste ontwikkelingen die zich bij de handel in termijncontracten hebben voorgedaan en nog steeds voordoen te bestrijden, is het noodzakelijk de regeling tot termijncontracten uit te breiden.

Artikel 3

Geen effecten in de zin van deze wet zijn:

- waardepapieren aan toonder: in het wetsontwerp inzake niet op naam gestelde spaarbewijzen (Tweede Kamer, zitting 1981, 17 040) wordt reeds voorzien in een regeling van de uitgifte en verhandeling van deze effecten. Voorts gaat het hier om het toevertrouwen van gelden aan ondernemingen en instellingen die op grond van de Wet toezicht kredietwezen onder toezicht staan van de Nederlandsche Bank;
- waarden die uitsluitend het karakter van betaalmiddel dragen: het betreft hier bijvoorbeeld bankbiljetten en cheques;
- appartementsrechten als bedoeld in artikel 875a, derde lid, BW.

Artikel 4

eerste lid

Zie voor de motivering van dit verbod paragraaf 3.1 van het Algemeen deel van deze toelichting.

De uitzondering van het verbod van de aanbieding van effecten aan personen die beroeps- of bedrijfsmatig handelen of beleggen in effecten hangt samen met de doelstelling van het ontwerp (zie paragraaf 3 van het algemene deel van deze memorie).

tweede lid

a. De uitzondering ten aanzien van ter beurze genoteerde effecten houdt verband met het feit dat voor effecten die *wel* tot de officiële notering aan een beurs worden toegelaten in de regel het vereiste geldt dat voor toelating een prospectus wordt gepubliceerd. In de Europese Gemeenschappen vloeit deze verplichting voort uit een drietal EG-richtlijnen (zie voetnoot in het algemeen deel van de memorie van toelichting). Deze richtlijnen die uiterlijk op 30 juni 1983 door de EG-Lid-Staten moesten worden uitgevoerd, zijn in Nederland verwerkt in het Fondsenreglement van de Vereniging voor de Effectenhandel. Door de Vereniging voor de Effectenhandel wordt dit Fondsenreglement met ingang van 1 juni 1983 toegepast. Bij Ministeriële beschikking van 1 november 1983 (Staatscourant 213) is deze toepassing bekrachtigd.

Door middel van het prospectus kan de belegger zich een inzicht verschaffen in de situatie van de uitgevende instelling alsmede de aan de effecten verbonden rechten.

Met beursnotering wordt gelijkgesteld het geval dat spoedige toelating tot deze notering aannemelijk is. De aannemelijkheid hiervan zal bijvoorbeeld kunnen worden aangetoond met een schriftelijke verklaring van de bevoegde autoriteiten die over de noteringsaanvraag beslissen.

b. Ten aanzien van de aanbieding van effecten die niet ter beurze zijn genoteerd, wordt de verkrijgbaarstelling vereist van een prospectus dat moet voldoen aan bij algemene maatregel van bestuur te stellen regels. Deze regels zullen zoveel mogelijk aansluiten bij de regels die worden gesteld aan het prospectus bij de uitgifte van effecten en beursnotering. De regels kunnen verschillen naar gelang zij verschillende soorten effecten betreffen, bijvoorbeeld aandelen, certificaten of termijncontracten. Voorts kunnen deze regels verschillend zijn naar gelang de omstandigheden waaronder de aanbieding wordt gedaan verschillen (bijvoorbeeld een eenmalige of een doorlopende uitgifte).

Ten einde te bevorderen dat de belegger kennisneemt van de inhoud van het prospectus, dient in elke schriftelijke bekendmaking van het aanbod van effecten te worden verwezen naar de verkrijgbaarstelling van het prospectus.

derde lid

Met deze bepaling wordt beoogd het buiten een besloten kring voor de eerste keer ten verkoop aanbieden van uitgegeven effecten indien effecten uit dit pakket bij de uitgifte niet buiten deze kring verkrijgbaar zijn geweest, aan het verkrijgbaar stellen van een prospectus te onderwerpen (zie hiervoor verder paragraaf 3.1 van het Algemeen deel van deze toelichting).

Artikel 5

In dit artikel wordt de bevoegdheid van de Minister van Financiën vrijstelling of, op verzoek, ontheffing te verlenen van het in artikel 4 vervatte verbod geregeld. Het is denkbaar dat niet kan worden voldaan aan

de bij algemene maatregel van bestuur gestelde regels voor het prospectus dat verkrijgbaar moet worden gesteld. Er kunnen dan toch redenen zijn de uitgifte niet te verbieden bijvoorbeeld wanneer een adequate informatievoorziening aan het publiek op andere wijze wordt gewaarborgd. Indien meerdere in te willigen verzoeken voor een ontheffing tot eenzelfde categorie kunnen worden gerekend, kan worden overwogen voor een dergelijke categorie een vrijstelling te verlenen. Het vrijstellings- en ontheffingsbeleid moet worden getoetst aan de doelstelling van deze wet welke is gelegen in het tegengaan van ongewenste ontwikkelingen bij de handel in effecten. De bescherming van de belegger vormt een belangrijk aspect daarvan. Daarom kan de Minister van Financiën aan een ontheffing of vrijstelling beperkingen stellen en voorschriften verbinden. De aard en strekking van deze beperkingen en voorschriften worden bepaald door aspecten van het individuele geval of de groep van gevallen. Gezien het in de regel eenmalige karakter van een uitgifte die betrekking heeft op één soort effecten, wordt een clausulering van de bevoegdheid aan een ontheffing beperkingen te stellen, zoals vervat in artikel 8, niet mogelijk geacht. Een krachtens artikel 5 vastgestelde Ministeriële regeling inzake een vrijstelling wordt in de Staatscourant bekend gemaakt (zulks geldt eveneens voor regelingen als bedoeld in artikel 8 en artikel 11).

Artikel 6

eerste lid

Zie voor de motivering van dit verbod paragraaf 3.2 van het algemene deel van deze toelichting.

Analoog aan het bepaalde in artikel 4, eerste lid, heeft artikel 6, eerste lid, tot gevolg dat de aanbieding te bemiddelen zonder vergunning, voorzover gericht op de professionele beleggers, niet door het verbod wordt getroffen.

tweede lid

In het tweede lid van artikel 6 wordt bepaald dat de Minister van Financiën op verzoek een vergunning verleent. Een vergunning wordt verleend in die gevallen waarin aan de hand van de door de aanvrager verstrekte gegevens, wordt vastgesteld dat wordt voldaan aan bij algemene maatregel van bestuur te stellen eisen. Deze eisen zullen betreffen:

a. *deskundigheid en betrouwbaarheid*: de bemiddelaar dient onder meer te beschikken over een relevante beroepservaring dan wel op andere wijze van zijn deskundigheid blijkt te hebben gegeven. Voorts dient de persoonlijke betrouwbaarheid van de bemiddelaar niet aan twijfel onderhevig te zijn;

b. *financiële waarborgen*: gedacht wordt aan een door de bemiddelaar aan te houden minimum eigen vermogen dan wel aan een bankgarantie;

c. *bedrijfsvoering*: hieronder wordt onder meer verstaan;

- een gescheiden administratie van de door de cliënten ingebrachte gelden,
- een jaarlijks te verstrekken accountantsverklaring over de deugdelijkheid van de scheiding van deze administratie,
- een jaarrekening met accountantsverklaring, tijdig te deponeren bij het handelsregister dan wel een accountantsverklaring met betrekking tot de verstrekte financiële gegevens,
- een rapportage aan de cliënt van de voor diens rekening verrichte transacties;

d. *aan het publiek te verstrekken informatie*: bij werving voor bemiddeling zal aan het publiek informatie dienen te worden verstrekt over de aard van de desbetreffende effecten, de risico's die aan de belegging zijn verbonden en de kosten die voor de bemiddeling in rekening worden gebracht.

derde lid

Aan een vergunning ingevolge lid 2 kunnen beperkingen worden gesteld en voorschriften worden verbonden. De beperkingen kunnen uitsluitend betrekking hebben op de transacties waarop de vergunning betrekking heeft. Wanneer het verzoek om vergunning slechts betrekking heeft op het aanbieden te bemiddelen bij transacties in bepaalde soorten van effecten en wordt voldaan aan de bij algemene maatregel van bestuur gestelde regels, kan de reikwijdte van de vergunning worden beperkt tot die soorten van effecten. Het honoreren van een verzoek voor een vergunning als hierboven omschreven behoeft als regel niet een vergunning in te houden voor het aanbieden te bemiddelen bij effectentransacties in het algemeen. De vereiste deskundigheid voor het bemiddelen bij bijvoorbeeld goederen-termijntransacties is immers een andere dan de deskundigheid die voor het bemiddelen in bijvoorbeeld aandelen noodzakelijk is.

Artikel 7

Het verbod zonder vergunning zijn bemiddeling bij effectentransacties aan te bieden geldt niet voor leden van een beurs indien het effecten betreft die zijn toegelaten tot de notering aan hun beurs (zie hiervoor verder paragraaf 3.2 van het Algemene deel van deze toelichting).

Artikel 8

eerste lid

Naast de bevoegdheid van de Minister van Financiën om vergunning te verlenen (artikel 6, tweede lid), wordt tevens voorgesteld dat in bijzondere gevallen de Minister van Financiën ontheffing verleent van het verbod zonder vergunning zijn bemiddeling bij effectentransacties aan te bieden. Van de bevoegdheid ontheffing te verlenen zal gebruik kunnen worden gemaakt indien niet kan worden voldaan aan de bij algemene maatregel van bestuur te stellen eisen voor een vergunning en toch anderszins waarborgen voor een deugdelijke bemiddeling worden geboden.

De Minister van Financiën kan aan groepen van bemiddelaars een vrijstelling verlenen. Bij het vrijstellings- en het vergunningbeleid alsmede bij de voorbereiding van de bij algemene maatregel van bestuur te stellen eisen zullen als regel de representatieve organisaties in de bedrijfstak worden gehoord. Het ligt in de bedoeling bij de vaststelling van deze regels aan te sluiten bij de zelfregulering binnen de bedrijfstak.

tweede lid

Aan een vrijstelling en aan een ontheffing kunnen beperkingen worden gesteld en voorschriften worden verbonden. De beperkingen aan een ontheffing kunnen uitsluitend betrekking hebben op tijdsduur en effectentransacties waarop de ontheffing betrekking heeft. Aangezien de bevoegdheid een ontheffing te verlenen is voorzien voor gevallen waarin niet aan de algemene regels voor een vergunning kan worden voldaan, kan het wenselijk zijn de ontheffing slechts te verstrekken voor een beperkte periode.

Artikel 9

eerste lid

Zie voor de motivering van dit verbod paragraaf 3.3 van het Algemeen deel van deze toelichting.

Analoog aan de bepalingen in hoofdstuk II en III geldt dit verbod niet bij de openstelling van deelneming in het fonds voor professionele beleggers.

De Minister van Financiën verleent op verzoek een vergunning indien ter zake van de deelneming een prospectus algemeen verkrijgbaar is dat voldoet aan bij algemene maatregel van bestuur te stellen regels en degene die het fonds beheert een rechtspersoon is en aan de hand van de door de aanvrager verstrekte gegevens kan worden vastgesteld dat is voldaan aan bij algemene maatregel van bestuur te stellen eisen. Met het stellen van de eis dat de beheerder een rechtspersoon is, waarmee een grotere openheid van het gevoerde beheer wordt bereikt, wordt aangesloten bij de praktijk voor beursgenoteerde fondsen alsmede bij de praktijk in een groot aantal ons omringende landen.

De eisen die aan het prospectus worden gesteld zullen vergelijkbaar zijn met de eisen die worden gesteld aan het prospectus dat moet worden gepubliceerd bij beursnotering.

Aan de beheerder van een fonds voor gemene rekening zullen de volgende eisen worden gesteld:

a. *deskundigheid en betrouwbaarheid*: de persoon of personen belast met de dagelijkse leiding van de beheerder, dient of dienen te beschikken over relevante beroepservaring dan wel op andere wijze van zijn of hun deskundigheid blijkt te hebben gegeven; voorts dient de persoonlijke betrouwbaarheid van deze persoon of personen niet aan twijfel onderhevig te zijn;

b. *financiële waarborgen*: hierbij wordt gedacht aan een minimum eigen vermogen van de beheerder;

c. *bedrijfsvoering*:

– de organisatorische opzet van de beheerder dient berekend te zijn voor de beoogde werkzaamheden,

– er dient een functiescheiding te bestaan tussen de beheerder en de bewaarinstelling, ook met betrekking tot de personen die betrokken zijn bij de dagelijkse leiding van deze instellingen,

– een jaarrekening met accountantsverklaring is vereist, tijdig te deponeren bij het handelsregister,

– een scheiding dient te bestaan tussen het vermogen van beheerder en het gemeenschappelijk vermogen;

d. *Informatieverstrekking*: hierbij wordt gedacht aan een periodieke publikatie van een gespecificeerde opgave van de intrinsieke waarde van het fonds alsmede de samenstelling daarvan. Aan deze publikatie dient bij voorkeur een accountantsverklaring te worden toegevoegd.

derde lid

Aan een vergunning kunnen beperkingen worden gesteld en voorschriften worden verbonden. De doelstelling van deze wet welke is gelegen in het tegengaan van ongewenste ontwikkelingen in het effectenverkeer vormt hierbij de toetsingsgrond. Aangezien bij een vergunning als bedoeld in dit artikel meer beperkingen denkbaar zijn dan in artikel 6 is de in dat artikel neergelegde clausulering hier niet opgenomen.

Artikel 10

Ter zake van deelnemingsrechten die *wel* tot de officiële notering zijn toegelaten zal in de regel in een voldoende informatieverstrekking aan het publiek worden voorzien. Voorts zullen beheerder en bewaarinstelling van het fonds in de regel krachtens de beursvoorschriften aan bepaalde voorwaarden voldoen, zodat onder meer een deugdelijke scheiding tussen beheer en bewaring zal bestaan.

Artikel 11

Analoog aan het gestelde in artikel 8 wordt voorgesteld de Minister van Financiën de bevoegdheid te geven vrijstelling of, op verzoek, in bijzondere gevallen ontheffing te verlenen. De bevoegdheid ontheffing te verlenen wordt wenselijk geacht om te voorkomen dat fondsen, wier informatievoorziening aan de beleggers en structuur van het beheer alleszins aanvaardbaar zijn te achten vanuit de doelstelling van deze wet, ingeval van een ontbreken van een vergunning, door het verbod van artikel 9 worden getroffen. Het vrijstellings- en ontheffingsbeleid zal worden bepaald door de doelstelling van deze wet.

Artikel 12

eerste lid

Een vergunning of ontheffing als bedoeld in deze wet kan door de Minister van Financiën worden ingetrokken. Uitgangspunt hierbij is dat tot intrekking wordt overgegaan indien de in dit artikel genoemde omstandigheden zich voordoen. Er zijn evenwel gevallen denkbaar dat een onmiddellijke intrekking niet wenselijk is. Dit kan zich bijvoorbeeld voordoen indien naar verwachting de houder van een vergunning binnen afzienbare tijd weer aan de vergunningvereisten zal kunnen voldoen en het derhalve gewenst is te voorzien in de mogelijkheid dat de intrekking kan worden opgeschort.

tweede lid

Een van de intrekkingsoorzaken betreft de intrekking op verzoek van degene aan wie de vergunning of ontheffing is verleend. Ingeval een dergelijk verzoek wordt ingediend zal altijd tot intrekking worden overgegaan. Doet zich ten tijde van het verzoek evenwel een van de andere intrekkingsoorzaken voor, dan zal de intrekking van de vergunning of ontheffing worden gemotiveerd en in die zin ook worden gepubliceerd met een verwijzing naar die desbetreffende andere intrekkingsoorzaak.

De intrekkingsoorzaken zoals vermeld in de Wet toezicht kredietwezen alsmede de Wet op het consumptief geldkrediet (1972 Staatsblad 399) hebben voor de onderhavige regeling tot voorbeeld gestrekt.

Artikel 13

In dit artikel is de modelbepaling opgenomen die is ontworpen door de Interdepartementale Commissie voor de Harmonisatie van Wetgeving. In verband met het feit dat de Minister van Financiën niet valt onder de definitie van «lichaam» in artikel 1 van de Wet administratieve rechtspraak bedrijfsorganisatie is het noodzakelijk de in het tweede lid genoemde artikelen van overeenkomstige toepassing te verklaren.

De Minister van Financiën,
H. O. C. R. Ruding